

nik posojilnice dr. Omulec. Zanj leži denar itak na cesti

Ali oglejmo si lanski računski zaključek še natančneje. Kakor že preje omenjeno, znaša rezervni sklad le 25.663 K 83 h. Vsak pametni zavod bi seveda gledal, da bi bil ta denar z vrednostnimi papirji itd. dotiran. Prvaška posojilnica seveda ne; ona ima le 4 hiše in posestva.

Lepo je tudi postopanje „posojilnice“ pri nakupu Windischove hiše. To hišo je kupil neki Hanzelič za „posojilnico“. V računskem zaključku „posojilnice“ je tudi zapisano: hiša štev. 9 v Ormožu 18.200 K. Prenosne pristojbine 470 K 34 h, odprodano v istem letu za 8.671 K 66 h, torej ostala vrednost 9.986 K 54 h. V zemljiški knjigi pa izgleda stvar povsem drugače. Tam je zapisano: Glasom kupčijske pogodbe z dne 9. decembra 1908 z Fr. Hanzeličom ta hišna realiteta za 8000 K v last pridobljena. Kaj je torej pravilno: 8000 K, 9.986 K 54 h ali 18.200 K? Vprašamo finančno oblast, kaj misli ona o tej zagonetki! Res je namreč, da je dr. Omulec po Windischovi smrti ostalo zemljo parceliral in sicer z namenom, da bi čimveč občinskih glasov naredil. Vse je tajnostno in vbogi vložniki bodo presneto glave majali...

Ali naprej! Vse štiri realitete te famozne posojilnice prinesle so bruto-dohodka za 4004 K. Ako se odtegne plačane davke, troške popravka itd. v znesku 2041 K 95 h, ostane faktični čisti dohodek 1962 K 05 h. Posojilnica dobiva torej od za te realitete izdanega kapitala komaj 1,9% dohodka; torej niti z 2% se realitete ne obrestujejo. Ako se pa še obrestji za dolgove na teh realitetah v znesku 970 K 38 h odtegne, potem se te realitete z 0,9%, torej niti z 1% obrestujejo. To je gospodarstvo, da bi se človek zjokal...

Skupno stanje vlog koncom l. 1908 znašalo je 945.400 K 07 h. S tem svojim brezvestnim gospodarstvom pa je posojilnica dosegla, da se je skoraj pri devetem delu vlog z efektivno izgubo 2,85% ozir. 1,85% delalo.

Vprašalo se bode, kako da zamore posojilnica vkljub temu, da dela z izgubo, rezervni sklad imeti. Tudi to je v računskem zaključku zapisano. L. 1908 se je dvignilo namreč za pristopnine, za doneske k tiskovinam in upravi skupno 1893 K 99 h. Skoraj polovico čistega dobička dobila je ta posojilnica torej iz tega, kar je kmetom-vložnikom še posebej iz žepa potegnila.

Tako je gospodarstvo te posojilnice s svojim načelnikom, prvaškim advokatom dr. Omulecom! Posojilnica je vsled bedastega nakupovanja ničvrednih hiš in posestev naravnost v nevarnosti in po našem mnenju je tako počenjanju naravnost brezvestna igra s tujim denarjem!

In ljudje, ki tako gospodarijo, hočejo napredno šparkaso kritikovati in očrniti. Očitajo ji, da je dala nemškemu „Schulvereinu“ 100 K. Ta nemški „Schulverein“ pa je daroval mestu Ormož že do 10.000 K! In poleg tega je na Štajerskem tisočero kmetov, ki so si le s pomočjo tega vrlega „Schulvereina“ pridobili znanje nemščine in s tem boljše bodočnost. Prvaki agitirajo, da bi slovenski kmetje ne vlagali svoje denarje v nemške šparkase. Zakaj pa to prvaški voditelji sami storijo? Poglejte zemljiško knjigo in videli bode, da je mnogo prvaških voditeljev prav lepe svote denarja na hipoteke pri nemških šparkasah vzelo.

Tako stoji stvar! In ljudstvo se ne bode dalo farbati od ljudi, ki se morda na brinjavke, ne pa na gospodarstvo razumejo. Prvaški denarni zavodi pokajo po celem spodnjem Štajerskem. Vzemite posojilnico v Šostanju, v Celju, v Ormožu itd. Povsod nepravilno deloma brezvestno postopanje. Prišlo bode s temi prvaškimi posojilnicami tako daleč, kakor je prišlo svoj čas z „konzumnimi društvi“. In gorje tistim, ki to pravočasno ne opazijo!

Politični pregled.

Deželni in državni zbor. Vlada naznanja, da bode deželne zbere v drugi polovici meseca septembra sklicala. Tudi upa vlada, da ji bode mogoče, prekiniti zasedanje deželnih zborov in sklicati državni zbor začetkom meseca oktobra. Državni zbor izvršiti bi imel ista dela, katere ni mogel vsled grde obstrukcije storiti. Zlasti pa se bode treba pečati s finančnim načrtom, v katerem razpravlja vlada že več mesecev sem, Deželni zbori bi potem še v mesecih december in januar delovali. Vse je seveda od tega odvisno, je-li bode mogoče, na ta ali oni način brezvestne obstrukcioniste med prvaki in Čehi premagati.

Novi davčni načrti. Listi poročajo, da bodejo novi davčni načrti zlasti sledeče točke obsegali: V prvi vrsti davek za izdelovanje užigalec z državnim nadzorstvom fabrik. V ta namen potrebna so seveda dopajanja z Ogrsko. Ta davek bi donasal državi od 12 do 20 milijonov kron na leto. V drugi vrsti bi se zvišalo osebno dohodninski davek v viših stopinjah od 6 na 7 procentov. Govori se tudi o znižanju cen tobaka, nadalje o davku na luksus in o monopolih. Kakor se vidi, ima naša država edino skrb, kako bi na naše revne grbe nove davke naložila. O štedenju, o znižanju nepotrebnih izdatkov pa ne govori vlada nikoli...

General-dešarža odpravljena. Po novih vojaških določbah za ekserciranje se bode general-dešarža in z njo tudi nje sledeče sviranje cesarske pesmi odpravilo. Ekserciranje bode vedno bolj primerno vojskenim in ne več paradnim potrebam.

Letošnji cesarski manevri se vršijo pretekli mesec pri Gross-Meseritschu na Moravskem. Udeležilo se jih bode 62000 mož vojaštva in sicer 7 infanterijskih ter 2 kavalerijskih divizij. Prvo severno armado komandiral bode vojvoda Evgen, drugo pa general pl. Versbach. Vrhovno vodstvo leži v rokah prestolonaslednika Franc Ferdinanda.

Zopet vojaška prenapetost. Iz Dubrovnika se poroča, da je moral napraviti neki vojaški oddelek v Krivoziji 11-urno vajo. Ves ta čas so bili vojaki brez hrane in vode. Vsled tega je 13 oficirjev in 200 mož težko zbolelo. Rezervist Bokič je na mestu umrl in zapuščal 2 otroka. Njegova žena je bila v drugem stanu, ko je o nesreči zvedela, zadela jo je srčna kap. Proti komandantu se je uvedla preiskava. Upamo, da bode stroga, kajti to nečloveško trpinčenje vojakov se mora enkrat ponehati.

Tirolsko stoletnico so pričeli 22. t. m. praznovati. Prvi del praznovanja je slavnostno streljanje, ki traja do 5. septembra. Naloženih je 2.670 dobitkov in skupni vrednosti 80.000 K ter nekaj srebrnih čaš. Na slavnostnem travniku je veliki šotor, v katerem ima 5.000 oseb prostor. Po streljanju se bodejo pričele ljudske igre, katere je spisal pisatelj Karl Wolf in ki predstavljajo boje za svobodo l. 1809. Predstavljalo bode te igre 205 prevabalec Inomosta in okolice. Praznovanje te stoletnice bode velikansko.

Zaprti anarhisti. Policija v Budimpešti je aretirala 20. t. m. v neki kavarni 26 anarhistov, ki so hoteli tam neki shod obdržati. Med njimi je bil tudi neki srbski študent Popovič. Proti vsem se je uvedla kazenska preiskava.

Italijanski republikanci. 22. t. vršila se je pred tržaško sodnijo razprava proti 24 članom društva „Democrazia sociale italiana“. Toženi so bili zaradi ustanovitve tajnih društev, zaradi združenja s puntarskimi društvi v Italiji itd. Obsojeni so bili od 1 tedna do 4 mesecev ječe. Naši laški prijateljski!

Izseljevanje iz Amerike. V pristanu v Novem Yorku deluje od maja sem novi komisar za izseljevanje. Ta mož rabi izseljevalne postave veliko ožstreje. Vsak dan se celo vrsto ljudi ne pusti izkrcati ali pa prisili, da gredo zopet na barko in se domu odpeljejo. Amerikanske oblasti hočejo preprečiti dohod nižjih izseljencev. Omenimo tudi, da se gospodarske razmere v Ameriki, ki so nastale po zadnji krizi, še vedno niso zboljšale. Vsled tega odsvetujemo zopet izseljevanje v Ameriko.

Upori v Pittsburgu (Am.) Med stavkujočimi delavci in policijo v ameriskem mestu Pittsburgu je prišlo do krvavih bojev. Policija ni imela no-

bene moči. Pri prvem boju je bilo 4 delavcev in 4 policajev ubitih, 60 pa težko ranjenih. Tudi sodnik, en vojak in trije inozemci so bili ubiti. Vojaštvo je končno z orožjem red napravilo. **Upori v Makedoniji.** Razmere v Makedoniji so se, kakor poročajo listi, tako poslabšale, da so dobili poslaniki velevlasti nalog, turško vlado opozoriti, da naj varuje mir dežele proti upornim četam. Mislimo, da turška vlada ne bode dosti miru napravila, ker je sama preslaba.

Cerkveni škandal v Bulgariji. V denarni upravi bulgarskega eksarhata v Konstantinoplu so našle velikanske napake. Tamošnji cerkveni dostojanstveniki so pokradli milijone cerkvenega denarja. Listi zahtevajo ojstro preiskavo.

Dopisi.

Iz Crešnjevca pri slov. Bistrici. — Naš g. župnik Janez Sušnik bil je v zadnjem času v grozni stiski. Župnika najvestejši pristaš kmet Gregor Koren imel je farovski travnik čez 10 let v najemu; ker je pa zdaj krma prav draga, hotel je župnik najemniku tik pred košnjo z zvijačo in silo travnik odvzeti. — Ker pa Koren tega ni pripustil, sta se prijatelja sprla ter je župnik v prepiru Korena psoval: Vi ste tat, ferdamani boste na večne čase itd. Kot pošten mož moral je Koren prijatelja župnika tožiti. Župnik v strahu, da za zdaj kazen ne bode več v denarju, ker je že bil večkrat kaznovan, temveč je slutil, da bi moral vendar kašo pihati, bil je v stiski; razposlal je mešetarje, da pregovorijo Korena glede tožbe. In res, v dobroti do starega prijatelja se Koren uda ter sta se z župnikom pogodila, da ostavi Koren tožbo zaradi razžalenja časti in župnik opusti tožbo zaradi travnika, s katero je žugal. Komaj pa je Koren tožbo ustavil, vložil je župnik tožbo zoper njega na finančno prokuraturo v Gradec ter navajal v tožbi gole zmišljave in postal mož „šviga-švaga“, kakor župnik pravi. Obpravna 21. t. m. pri sodniji v Sl. Bistrici trajala je 2 in pol ure v veliki zanimivosti. Župnik postopal je tako nesramno, da ga je Koren značil pred sodnikom za lažnjivca. Dve „zanesljivi prič“, namreč farška hlapca, sodnjaja ni hotela zaslisati. Igral je župnik pred sodnijo žalostno igro; tam pač se ne da ter se ne sme tako lagati, kakor na prižnici in v farožu; pri sodniji je sveto mesto ter se znanim lažnjivcem nič ne verjame. Skupil jo je zopet. Kakor slišati dobi župnik že zopet tožbo zaradi žaljenja časti na vrat, ker je na pragerski postaji nekega značajnega fanta iz poštene rodbine brez najmanjšega vzroka javno zmerjal in nesramno psoval; sreča je le, da ni župnik pri tej priložnosti skušal trdih pesti delavcev. In ta značaj v duhovniški obleki si še upa pred ljudstvo na prižnico, da tam blati s svojim umazanim jezikom poštene ljudi, seje iz svetega mesta prepri med ljudstvo. G. župnik, ali ni to mož „šviga-švaga“, kakor Vi pravite? Je pač težavno govoriti s človekom, kateri nima niti značaja niti sramote, najmanj pa trohice inteligence; takega se ne prime ne dobra ne huda beseda. Vi g. župnik se ne bojite nikogar, kakor trdite; tudi mi se ne bojimo nikogar, dokler je pravica na naši strani, najmanj pa Vas. Vam povemo resnico v obraz brez strahu, to je možato, ne pa kakor Vi po ovinkih z lažmi in zahrbtno. Vi strahopetnež! Gotovo nas razumete, govorili bodedo pa še ojustreje. Ali že mora imeti Crešnjevska fara res tako in tako dolgo pokoro, ter jo še mora sama izdrževati? To pa morda le ni Bog ukrenil! Bog obvaruj svet takih Božjih namestnikov. Govorili pa bodedo prihodnjici tudi s č. sl. knezoškofijstvom, seveda jako dostojno. Obžalujemo ta korak, pa sila nove kole tere in mogoče se bode slišal vender enkrat glas vpjočega v puščavi.

Zgornja Poljskava. Ljubi „Štajerc“! Pretekli teden dne 18. avgusta sem skoraj mislil, da naša zg. poljskavska fara ne sliši več k Avstriji. Povsod naokrog sem čul veselo streljanje, pri nas pa ni bilo ničesar slišati. Niti sv. maše za rojstni dan Nj. Veličanstva cesarja ni bilo raz prižnice izklicane, temveč le maša za umrle. To pa pride zaradi tega, ker je naš veleč. gospod kaplan Pavel Žager iz samega veselja do politike pozabil, da je dne 18. avgusta cesarjev rojstni dan... V nedeljo, 14. t. m. imel je namreč tukaj pri cerkvenemu krčmarju znani

lahoviti državni poslanec Pišek shod. Kaplan je mel vsled tega veliko opraviti. Pozneje je moral tudi od njega ustanovljeno rezolucijo študirati. Ako bi pa bil kdo, n. p. občinski uradnik, ki se maše za cesarjev rojstni dan plačal, potem ni še gotovo nanjo ne pozabilo. Kajti neki zelo pobožni duhovnik je enkrat dejal: neplačane maše nimajo pri Bogu nobene veljave. Godišnjica Pišek je na svojem shodu, katerega je obiskoval okroglo 80 oseb, od katerih je bilo pa tudi polovica žensk, veliko besedičil, kaj je vse za ljudstvo storil ter da je obstrukcija prvaških poslancev zelo potrebna. Objubil je, da bo vidi in zanaprej mnogo deloval, zlasti zato, da se prenaredi lovsko postavo, tako da bodo vsi rajci na smrt obsojeni. Pri teh besedah je vstal kovaški mojster Zuder in rekel, da naj se zajče le pusti, naj se raje gleda nato, da se pridobi denar za zgradbo nove okrajne ceste od Zg. Polskave tja gori v Pohorje. Zajci si v našem kraju itak življenja svesti niso, ker imamo jako veliko lovcev; posebno hudo pa jih zasleduje pobožni naš gospodin kaplan. Potem je prečital zapisnik rezolucije. V nje se odobrava obstrukcija prvaških poslancev; nadalje se zahteva za Ljubljano posebno univerzo in razno drugo, končno pa se izraža zahvalo Pišek za njegovo grozovito uspešno delovanje. . . Vbogi klerikalni zborovalci pač niso vedeli, za kaj so glasovali. Obstrukcija je razbila državni zbor, s tem je bilo vse delo onemogočeno in napravilo se je vzhopemu ljudstvu velikansko škodo. In Pišek, ki menda sploh ne ve, kaj dela, temveč ki le kaplana Korošca vboga, ta Pišek je sokriv na tem političnemu zločinu. Tako stoji stvar. Cesar sam je imenoval to počenjanje sramoto in skandal. Seveda, na cesarjevo besedo ne dajo klerikalci mnogo. To se je tudi iz tega vidlo, da se niti sv. maše za cesarjev rojstni dan ni čitalo.

Cesarsko misleči farani.

Sv. Barbara pri Mariboru. (Kaj učitelj sme in kaj ne sme). Zgodil se je pri nas slučaj, ki zasluži da se ga javno osveti. Dne 19. t. m. je bil tukaj pogreb neke bivše šolarice. Šolarjem naše ljudske šole se je naročilo, naj pridejo kolikor mogoče k pogrebu. Toda ker je bil pogreb ravno v četrtek, je umljivo in opravičljivo, da se niso vsi, posebno najodjalenejši šolarji mogli udeležiti pogreba, posebno, ko je to edini prosti dan v tednu, ko lahko stariši otroke doma porabijo in je tudi četrtek dan, ko stariši odločujejo nad tem, kaj naj otrok dela ter kam naj gre. Čudno je, kakor si upa gospod nadučitelj Krajnc lastiti pravico nad otroci tudi za prosti dan, in kako pride od tega, da si upa tiste, ki se pogreba niso mogli udeležiti zaradi domačih opravkov, kaznovati kar z enournim zaporom. Gospod nadučitelj! Četrtek je dan ko odločujemo mi o dejanju in nehanju naših otrok in ne vi! Čudno je nadalje tudi to, da tistih, ki se slavnostne cesarske maše 18. t. m. niso udeležili, ni — kaznoval, ki je bila vendar v sredo, na šolski dan in ne kakor pogreb v četrtek, ko so deca doma. Sedaj po letu, ko je toliko dela, človek komaj dočaka, da pridejo otroci domov, da pasejo in so šolski zaporj skrajno neumestni! Upamo, da se kaj takega ne pripeti več, drugače bomo ojstreje nastopali! Opozorjamo ob ednem tem potom okrajni šolski svet v Mariboru, da gosp. Krajnc malo pouči, kaj mu je po šolskem zakonu dovoljeno in kaj ne! Prizadeti stariši.

Brežice ob Savi. Tekom minulega tedna so tukaj zaprli prvaškega pisarja Jos. Petana (kakšne so njegove zasluge, bode šele zapričeta preiskava dognala). Mi smo le radovedni, je-li bodejo „sokoli“ ob prihodnji „paradi“ kot izraz žalovanja oblekli črne namesto rdečih srjaj ali ne?

Brežice na Savi. Dragi „Štajerc“, naznanim ti par malih dogodkov iz Brežic in okolice. 1.) V kratkem času utonila sta dva fanta, oba iz občine Sakot pri Brežicah, ki sta bila oba pri prebivalstvu zelo priljubljena. Prvi je utonil v Gabernici v do kolena globoki vodi, ko je ribe lovil; bil je splošno znan kot Strgarjev Pepče. Imel je božjast in le na ta način se je mogla nesreča zgoditi. Drugi, 18-letni Jože Pinterič kopal se je pod Čatržom v Savi; plaval je čez Savo. Ko je bil v sredi, zavriskal je in zaklical bratu: „Kdo ima korajz, naj pride za menoj!“ Na kranjski strani je zagrabil za en in drugi

kamen škarpe, ki pa niso držali in je utonil. — 2.) Dne 18. avgusta se je vršila kakor vsako leto ob priliki rojstnega dneva Nj. Vel. cesarja velika maša, katere se je udeležilo mnogo uradnikov, požarna bramba in veliko ljudstva. Prav grdo je bilo, da se ni maše udeležilo tukajšno veteransko društvo, ki bi moralo ravno na tem dnevu pokazati, da ne obstoji le na papirju. Tako daleč je moralo pač priti, ker so prišli narodnjaški hujskači na površje in so vsilili starim veterancem svojo prvaško komando, čeprav ti niso s tem zadovoljni. Vsled tega je bilo seveda zbrano število veterancev premalo, da bi zamogli z zastavo nastopiti. Tako so se prvaški veteranci raje v „narodnem domu“ s polnimi kolarci okrepčali, kakor da bi cesarja častili. Mnogi veteranci pa še mislijo: Kam ste prvaki s svojim grdim hujskanjem naše lepo društvo pripravili? Sramota! Žalostno, da veteranci sami niso imeli poguma, da bi v veliko metljo smeti iz društva pomedli in če leži v teh smeteh tudi kakšni c. k. davčni uradnik. . . 3.) Začetkom pretečenega tedna so našli v Zakutu gnezdo tatov. Večidel se je kradlo v Brežicah perilo, kar so preskrbele perici Treza Gerjovič in Marija Matekovič. Lepi izgled je dal občinski svetovalec Šetinc, ki je dobil od orožniškega stražmojstra g. Lončina nalog, da naj boče na hišno preiskavo pripravljen; baje je to pravočasno tatovom naznanil. Tudi neki pisar je imel pri temu opraviti. Vsa lepa družba je zdaj lepo pod ključom. . .

Sladka gora. Na Sladki gori imajo navado, da morajo otroci hoditi opoldan v cerkev molit. Bil je fant po imenu Jožef Novak, ministrant in ni šel opoldan molit, ker je bil hudo lačen, je pa kar šel domu jest. Ko je prišel nazaj, mu je rekel gospod kaplan Simon Senekovič: od zdaj zanaprej ne bodeš več stregel pri sveti maši. Ko je fant šel še v žagrad, ker je mislil še streči naprej, in ko kaplan to zapazi, prime fanta za roko in ga je tiral pred oltar klečat: to imaš zdaj za sramoto. Gospod župnik imajo več usmiljenja, kakor pa Simon Senekovič in so ga še obdržali za streženje pri sv. maši.

Od sv. Barbare v Haložah. Res žalostno, kaj vse pride pri nas naprej. Hočemo ti pa, dragi „Štajerc“ to na kratko povedati. Saj ni nobena čuda, da včasih pokrtačiš naše oberklerikalce. V prvi vrsti seveda haložkega kneza Vogrina. Saj si zaslužijo ti ljudje ne samo besedo, temveč še kaj družega. Ali ni to dovolj sramotno za župnika, da ni pustil na predvečer na cesarjev rojstni dan popolnoma nič streljati, čeprav se vedno fehta za smodnik na pr. ob klerikalnih neumnih shodih. Namreč se ni pritrkavalo zvone. Res žalostno; po drugih župnijah se je pa zelo na lep način obhajal predvečer cesarjevega rojstnega dneva. Omenim, dragi Štajerc, ko pa ima Vogrin svoj god, pusti si tako vedno luč prezvonjat, da bi lahko kar vsi zvonovi popokali. Seveda traja to zvonjenje celo uro v noč. O takrat ko ima župnik in jezična kuharica Lizika god, si pa dajo ti ljudje kar po dva dni streljati. In to menda vse za denar od ubogih faranov. Dobro si bomo zapomnili tega stričeka. Naj še le enkrat skliče kakšni shod, pa ne pustimo tudi streljat. Oh naj še le enkrat slišimo, da se bode Kupucinom kateri večkrat sem zahajajo seveda hujskat prezvanjalo, bodedo šli ter mežnarja nagnali. Saj mežnar je od faranov plačan nika-ko pa od župnika. Vprašamo nadalje župnika, kdo mu je dal oblast tako velike svote računiti za pogrebe po 30, 40 in še več goldinarjev? Drži se za naprej štolninskega reda, drugače se ti zna tako goditi kakor tvojemu predniku. V kratkem bodedo več velpomembnega povedali. Tako toraj, za danes dovolj; na svidenje.

Sv. Barbara v Haložah. Precej časa, da se nisem nič oglasil v cenj. listu. Moram ti pa vendar nekaj naznaniti, kakšne so tukajšne faroške tercijalke; delajo se svete kakor nune a krščanske ljubzni do bližnjega in do siromakov nimajo. Slučajji pridejo večkrat naprej. Na Golobovem posestvu kaplana g. Rabusa so neke strašno brbrave ženske tam nastavljene. Še le pred kratkim njim je umrla mati in hčeri od umrle pa vedno prepevajo klerikalne pesmi i. t. d. Zadnjič hotele so celo na zelo nesramen način pretepti enega od naše napredne stranke. Res lepa vzgoja Marijine družbe; pametneje bi bilo kó bi svojega gospodarja bolj ubogale ter svojim

navzočim pravilne hrane poskrbele, a hujskarijo proti Štajercu pa na stran pustile. Ravno takšni je tudi prvak Žuran iz Gradišča; zadnjič ga je list Straža hvalil češ, da je hvale vredno, da slov. uraduje pri občini. Siromak, saj nemščine itak ne zna, zato pa tako grdo hujska proti Štajercu. Njegova skrb naj bode proti toči prošnji na glavarstvo vložiti za podporo. A tega ne sliši in ne vidi. Že je celo več strank nagnal, ko so se prišle javit. Zategadelj so po občani sami prošnjo vložili a prvaku Žuranu pa bodejo dali brco pri volitvah; saj imamo več bolj priljubljenih naprednih mož v občini, da Žuran ne bode več pürgermeisterskega trona zasedel; takšnih mož ne rabimo, ki so ubogemu ljudstvu edino v škodo. Kmetje na noge ob volitvah, da vas ne bodejo prvaki zapet v svoje krepplje dobili. Prihodnjič spregovorim nekoliko od obč. volitev za Gradišča; sicer kaj čaka Žuran tako dolgo, da se volitva ne razpiše???

Gorica na dr. pol. Že dolgo ni bilo dopisa iz mladega prvaškega gnezda v Gorici pri Pragerskem, čeprav se toliko novega pri naših prvakah zgodi. V nedeljo 15. avgusta smo imeli žegnanje v Cirkovcah. In naš prvak študent Ducman, ustanovitelj prvaškega izobraževalnega društva, gosp. govornik pa ne vem kaj še, potem Vodošek, župan, predsednik društva itd. in Ant. Tomanič, tajnik društva, narodni mladenič, najboljši kristjan in ne vem kaj še vse, so pili v nedeljo celo noč in v ponedeljek so se vračali zjutraj domu. Vodja goriskih prvakov Ducman in podvodja Vodošek sta se tepla, ko sta bila pijana. Vodošek je Ducmanu, ki je zastoj pil, vzal 4 kroni denarja. Potem sta oba silno klela. Slišalo in videlo je več ljudi. Tak delajo tisti prvaški ljudje, ki so tako častni in najboljši kristjani. Seveda jih bodeta župnik in kaplan še zagovarjala, zato ker so prvaki! To so najbolj pobožni ljudje. — V soboto je pogorel hlev Štefaniji Celofiga. — Na polji je letos silno slabo. Vbogi kmeti!

Trbovlje. Groza in strah, preteklo je! Dne 3. avgusta t. l. ob 4. uri popoldan so se pripravljali pokopati visoko častitega gospoda Franc Kallana, veleposestnika, imejitelja srebrnega križca s krono, častnega uda požarne brambe, častnega načelnika veteranskega društva v Trbovljah itd. Na pokopališče so bili tudi povabljeni „Požarna bramba“, „veteransko društvo“, ker isto so sami izbrani najboljši vojaki, kateri nosijo cele vrste medalj, to je dokaz srčnosti vojaka, ki ga hudič ne premaga. Toraj pokazala se je srčnost teh vojakov ravno ta dan, ko so prinesli gospoda Kallana na pokopališče. Začele so se hude ure v zraku prikazovati; komaj da so mrtveca trugo v jamo spustili, blisk in grom začel je ropotati, imeli bi mrtveca zagreniti, v tem trenutku pričnejo bele kugle iz zraka padati, ki jim pravijo toča. O tedaj so veteranski vojaki zopet pokazali svojo srčnost; ko so ogledali okrog sebe, da bele kugle padajo, pustili so mrtvega g. Kallana v jami še nezagrnjenega in so zbežali vun iz pokopališča, po enem drugim plavali, najstarejši kateri že ne morajo tako hitro bežati, so jih še nekaj po hrbtu fasali. Star vojak je pač siromak; neki občinski strežaj naprosil je nekaj drugih delavcev, da so šli mrtvega zagreniti. Neki stari zidar okoli 76 letne starosti, ki je celi čas zunaj delal, moral se je temu pogrebu čuditi, kako da so veteranski vojaki boječi. Zidar ki je to videl, je dejal: Jaz sem bil tudi vojak, ali jaz pa pred takim kuglam ne bežim.

Kdor se pusti pri banki „Slaviji“ zavarovati . . .

Gosp. Jos. Matica, trgovca v Celju, zadela je avgusta l. l. velika nesreča. Vsled razstrelbe bencina v kleti hiše, v kateri se nahaja prodajalna, ni bila samo njegova lastna zaloga s pohištvo popolnoma uničena, temveč tudi tuja lastnina hudo poškodovana. Nesreča se je zgodila vsled lahkomišelnosti in nevbogljivosti nekega učenca, kateri je nasproti izrecni prepovedi z odprto lučjo v klet stopil, v kateri je malo preje balon bencina počil.

Ker je prišlo pri temu tudi do težkih telesnih poškodb, pričela je sodnija najprve proti sinu trgovca g. Heinrichu Matic kazensko posto-